

NAAM

FS

GROEP 6

WERKBOEK

INSTAPBLOK

Versie
4.1

+ PLUS PUNT



FS

GROEP 6

WERKBOEK

INSTAPBLOK



CONCEPT

Ceciel Borghouts
Petra van den Brom-Snijders
(meetkunde)
Arlette Buter
Anneke van Gool
Peter Harkink

EINDREDACTIE

Marieke Kok-Hoogesteger
Sigrid Kroon
Dorine de Kruyf
Ramon Verwijst
Anne Wichgers

AUTEURS

Anke Fourdraine
Désirée Janssen
Karin Janssen
Marieke van Lierop
Sabine Lit
Martie de Pater-Sneep
Marijke Spoelder

DOEL 1

- Je herhaalt optellen en aftrekken tot en met 1000 met verschillende strategieën:
 - met de strategie: rijgen, bij sommen als $126 + 38$, $486 + 50$ en $434 - 70$;
 - met de strategie: splitsen, bij sommen als $435 + 224$ en $687 - 456$;
 - met de strategie: aanvullen, bij sommen als $405 - 397$.

Welke som hoort erbij?

Reken uit op de getallenlijn.

Joost heeft 265 stickers.

Hij geeft er 60 aan zijn broertje.

Hoeveel stickers heeft hij over?



DOEL 2

- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 4×67 met de basisstrategie: splitsen, al dan niet door eerst om te keren (ook bij verhalen).
- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 67×4 door eerst om te keren en dan te rekenen met de basisstrategie: splitsen.

Reken uit.

Schrijf de hulpsommen op.

$7 \times 18 =$

hulpsommen:

.....

.....



Kun je het nu zelf?

DOEL 3

- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als $42 : 3$ en $72 : 3$ met de basisstrategie: splitsen (ook bij verhalen).

Splits en reken uit.

Schrijf zelf het splitsdakje en de splitsing erbij.

$$276 : 6 = \dots\dots$$



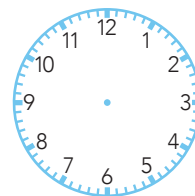
DOEL 4

- Je herhaalt 5, 10 en 15 minuten voor en over een heel uur aflezen en aangeven op een klok met wijzers en een digitale klok.
- Je herhaalt 5, 10 en 15 minuten voor en over een half uur aflezen en aangeven op een klok met wijzers en een digitale klok.

Hoe laat is het?

Teken de wijzers en vul in: voor of over.

08:45



15 minuten voor/over 9

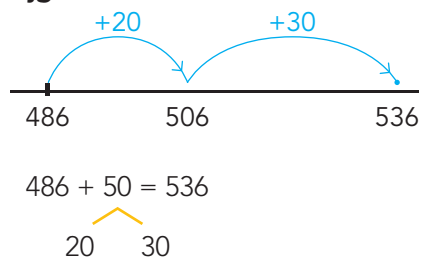


DOEL 1

- Je herhaalt optellen tot en met 1000 met verschillende strategieën:
 - met de strategie: rijgen, bij sommen als $486 + 50$ en $126 + 38$;
 - met de strategie: splitsen, bij sommen als $435 + 220$ en $435 + 224$;
 - **S** met de strategie: rijgen met teveel, bij sommen als $546 + 199$.

HULP

rijgen



splitsen

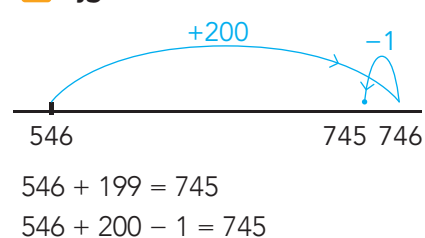
$$435 + 224 = 659$$

$$400 + 200 = 600$$

$$30 + 20 = 50$$

$$5 + 4 = 9$$

$$600 + 50 + 9 = 659$$

S rijgen met teveel

1

Reken uit met rijgen of splitsen.

Laat zien hoe je rekent.

$$523 + 137 = \dots\dots\dots$$

$$328 + 251 = \dots\dots\dots$$

$$273 + 50 = \dots\dots\dots$$

$$280 + 36 = \dots\dots\dots$$

2

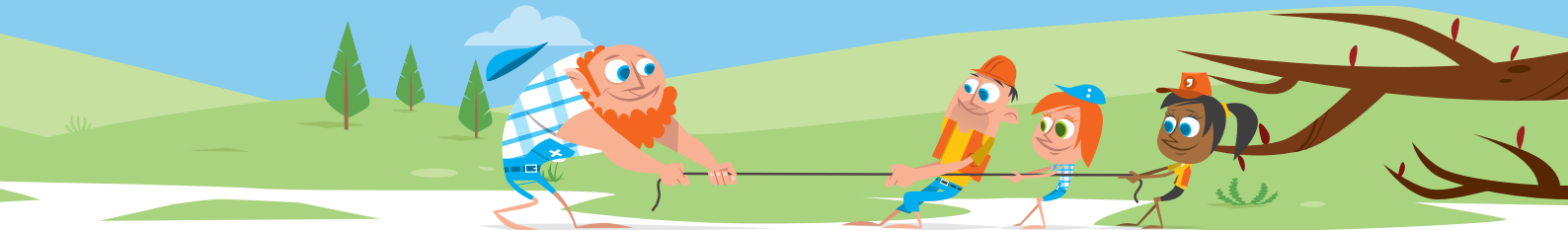
Reken uit met splitsen.

Laat zien hoe je rekent.

$$510 + 220 = \dots\dots\dots$$

$$352 + 445 = \dots\dots\dots$$

$$413 + 356 = \dots\dots\dots$$



3

Welke som hoort erbij?

Reken uit op de getallenlijn.

Rico heeft 254 stickers.
Floor heeft er 70 meer.
Hoeveel stickers heeft Floor?

Sam heeft 265 zegels geplakt.
Lotte plakt er 70 zegels bij.
Hoeveel zegels hebben ze geplakt?

som:

antwoord:

Sam reed gisteren 235 kilometer.
Hij rijdt vandaag 56 kilometer meer.
Hoeveel kilometer rijdt hij vandaag?

som:

antwoord:

Lisa heeft 126 knikkers.
Ze wint 37 knikkers.
Hoeveel knikkers heeft ze nu?

som:

antwoord:

som:

antwoord:

4

Welke som hoort erbij?

Reken uit met splitsen.

Timo bouwt een kasteel van lego.
Vandaag gebruikt hij 132 stenen.
Gisteren gebruikte hij er 143.
Hoeveel stenen gebruikt hij in 2 dagen?

Gerben legt een terras met stenen.
Vanmorgen legde hij 324 stenen.
Vanmiddag legt hij 241 stenen.
Hoeveel stenen legt hij in 1 dag?

som:

antwoord:

som:

antwoord:



5 s Reken uit met rijgen of splitsen.

Laat zien hoe je rekent.

$$488 + 50 = \dots\dots\dots$$

$$356 + 232 = \dots\dots\dots$$

$$712 + 235 = \dots\dots\dots$$

$$593 + 60 = \dots\dots\dots$$

$$126 + 37 = \dots\dots\dots$$

$$746 + 70 = \dots\dots\dots$$

6 s Reken uit met rijgen of splitsen in je schrift.



$$370 + 160 = \dots\dots\dots$$

$$248 + 26 = \dots\dots\dots$$

$$464 + 523 = \dots\dots\dots$$

$$712 + 235 = \dots\dots\dots$$

$$529 + 361 = \dots\dots\dots$$

$$326 + 38 = \dots\dots\dots$$

$$270 + 52 = \dots\dots\dots$$

$$234 + 532 = \dots\dots\dots$$

$$864 + 135 = \dots\dots\dots$$

$$713 + 245 = \dots\dots\dots$$

$$585 + 60 = \dots\dots\dots$$

$$537 + 54 = \dots\dots\dots$$

KIJK TERUG

Bedenk 2 plussommen tot en met 1000.

Je hoeft de sommen niet uit te rekenen.

1 som waarbij je splitst:

1 som waarbij je rijgt:

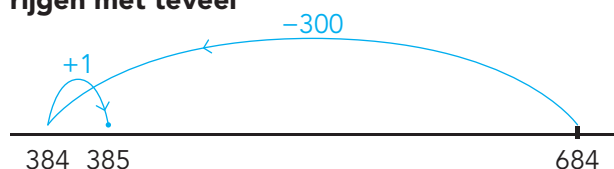
DOEL 1

- Je herhaalt aftrekken tot en met 1000 met verschillende strategieën:
 - met de strategie: rijgen, bij sommen als $434 - 70$ in maximaal 2 sprongen;
 - met de strategie: splitsen, bij sommen als $687 - 450$ en $687 - 456$;
 - met de strategie: aanvullen, bij sommen als $405 - 397$;
 - **S** met de strategie: rijgen met teveel, bij sommen als $684 - 299$.

HULP

S

rijgen met teveel

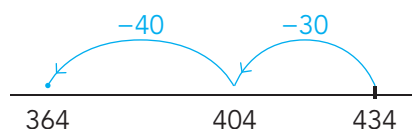


$$684 - 299 = 385$$

$$684 - 300 + 1 = 385$$

HULP

rijgen



$$434 - 70 = 364$$



splitsen

$$687 - 456 = 231$$

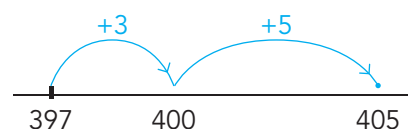
$$600 - 400 = 200$$

$$80 - 50 = 30$$

$$7 - 6 = 1$$

$$200 + 30 + 1 = 231$$

aanvullen



$$405 - 397 = 8$$

$$397 + 8 = 405$$

1

Reken uit met rijgen, splitsen of met aanvullen.

Laat zien hoe je rekent in je schrift.

$$473 - 90 = \dots\dots\dots$$

$$143 - 27 = \dots\dots\dots$$

$$840 - 67 = \dots\dots\dots$$

$$809 - 795 = \dots\dots\dots$$

$$530 - 320 = \dots\dots\dots$$

$$767 - 250 = \dots\dots\dots$$

2

Kruis de sommen aan waarbij je rekent met aanvullen.

Reken alleen die sommen uit op de getallenlijn in je schrift.

☐ $432 - 428 = \dots\dots\dots$

☐ $203 - 197 = \dots\dots\dots$

☐ $703 - 259 = \dots\dots\dots$

☐ $407 - 398 = \dots\dots\dots$

☐ $523 - 265 = \dots\dots\dots$

☐ $703 - 689 = \dots\dots\dots$

GA VERDER →



3

Welke som hoort erbij?

Reken uit op de getallenlijn.

Max heeft 123 knikkers.
Hij verliest 30 knikkers.
Hoeveel knikkers heeft hij over?

som:

antwoord:

Soof maakt een ketting met 224 kralen.
Er zijn 60 rode kralen.
Hoeveel andere kralen zijn er?

som:

antwoord:

Lisa bakt 235 koeken.
Ze verkoopt 70 koeken.
Hoeveel koeken heeft ze over?

som:

antwoord:

Lin heeft € 331,- gespaard.
Ze koopt een jas van € 70,-.
Hoeveel euro houdt ze over?

som:

antwoord:

4

Welke sommen horen erbij?

Reken uit met aanvullen op de getallenlijn.

Een boek heeft 203 bladzijden.
Evi heeft al 198 bladzijden gelezen.
Hoeveel bladzijden kan zij nog lezen?

sommen:

.....

.....

antwoord:

Een laptop kost € 400,-.
Farid heeft al € 389,-.
Hoeveel euro moet hij nog sparen?

sommen:

.....

.....

antwoord:

**5 s****Reken uit met rijgen, splitsen of aanvullen.**

Laat zien hoe je rekent.

$315 - 30 = \dots\dots\dots$

$612 - 598 = \dots\dots\dots$

$372 - 55 = \dots\dots\dots$

$531 - 40 = \dots\dots\dots$

$564 - 224 = \dots\dots\dots$

$685 - 231 = \dots\dots\dots$

$405 - 395 = \dots\dots\dots$

$264 - 56 = \dots\dots\dots$

KIJKTERUG

Bedenk een som die bij deze les hoort en die je nog lastig vindt:

.....

DOEL 2

- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 4×67 met de basisstrategie: splitsen (ook bij verhalen).
- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 67×4 door eerst om te keren en dan te rekenen met de basisstrategie: splitsen.

HULP

$$\begin{array}{|c|} \hline 40 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline 40 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline 40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \circ \circ \quad \circ \circ \quad \circ \circ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 120 + 6 \\ \hline \end{array}$$

$$3 \times 42 = 126$$

$$\begin{array}{r} 40 \quad 2 \\ \hline \end{array}$$

$$24 \times 7 = \text{omkeren} \rightarrow 7 \times 24 = 168$$

$$\begin{array}{r} 20 \quad 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{hulpsommen: } 7 \times 20 = 140 \\ 7 \times 4 = 28 \end{array}$$

1

**Hoeveel moet je betalen?**

Welke som hoort erbij?

Reken uit.

Schrijf eerst de hulpsommen op.



Hoeveel kosten 3 kaartjes?

som: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$ hulpsommen: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$ antwoord: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$

Hoeveel kosten 5 kaartjes?

som: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$ hulpsommen: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$ antwoord: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$

Hoeveel kosten 6 kaartjes?

antwoord: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$

Hoeveel kosten 8 kaartjes?

antwoord: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$

Hoeveel kosten 7 kaartjes?

antwoord: $\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$

2

Reken uit.

Vul eerst de splitsing in en schrijf de hulpsommen op.

$$6 \times 35 = \begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{hulpsommen: } 6 \times 30 = \\ 6 \times 5 = \end{array}$$

$$5 \times 57 = \begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$$

$$69 \times 3 = \text{omkeren} \rightarrow \begin{array}{r} \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{r} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{hulpsommen: } 3 \times 60 = \\ 3 \times 9 = \end{array}$$

$$9 \times 43 = \begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$$

$$46 \times 8 = \begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$$



3

Reken uit.

Schrijf eerst de hulpsommen op.

$$3 \times 18 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

$$4 \times 16 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

$$5 \times 17 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

$$8 \times 12 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

$$7 \times 14 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

$$5 \times 19 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

$$6 \times 16 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

$$8 \times 13 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

$$7 \times 15 = \dots\dots\dots$$

hulpsommen:

.....
.....

4

Welke som hoort erbij? Reken uit.

Schrijf eerst de hulpsommen op.



Hoeveel wegen 5 kisten?

som:

hulpsommen:

=
=

antwoord: kilogram

Hoeveel wegen 7 kisten?

som:

hulpsommen:

=
=

antwoord: kilogram

Hoeveel wegen 9 kisten?

som:

hulpsommen:

.....
.....

antwoord: kilogram

Hoeveel wegen 3 kisten?

som:

hulpsommen:

.....
.....

antwoord: kilogram

Hoeveel wegen 6 kisten?

som:

hulpsommen:

.....
.....

antwoord: kilogram



5 s Reken uit.

Je mag de hulpsommen erbij schrijven.

$$5 \times 26 = \dots\dots\dots$$

.....

$$35 \times 9 = \boxed{\text{omkeren}} \dots\dots \times \dots\dots = \dots\dots$$

$$6 \times 57 = \dots\dots\dots$$

.....

$$42 \times 6 = \boxed{\text{omkeren}} \dots\dots \times \dots\dots = \dots\dots$$

6 s Welke som hoort erbij?



Reken uit in je schrift. Schrijf eerst de hulpsommen op.

1 broek kost € 89,-. Ali koopt 4 broeken.
Hoeveel moet hij betalen?

som:

antwoord:

1 zak broodjes kost € 3,-. Meester Jesse
koopt 43 zakken. Hoeveel moet hij betalen?

som:

antwoord:

1 auto is 4 meter lang. Er staan 36 auto's
achter elkaar. Hoe lang is deze rij auto's?

som:

antwoord: meter

In 1 doos zitten 32 appels. In de winkel staan
7 dozen. Hoeveel appels zijn dat bij elkaar?

som:

antwoord: appels

In 1 doos zitten 6 puzzels. In de winkel
staan 46 dozen. Hoeveel puzzels zijn dat bij
elkaar?

som:

antwoord: puzzels

1 grote zak aardappels weegt 5 kilogram.
Dirk haalt 65 zakken aardappels. Hoeveel
weegt dat bij elkaar?

som:

antwoord: kilogram

KIJK TERUG

Aan welke 2 tussenantwoorden denk je als je 6×86 uitrekent? en

DOEL 2

- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 4×67 en 67×4 met de basisstrategie: splitsen, al dan niet door eerst om te keren.
- **S** Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 4×69 met de variastrategie: rekenen met teveel.
- **S** Je herhaalt het uitrekenen van sommen als 4×35 met de variastrategie: halveren en verdubbelen.

HULP

S**rekenen met teveel**

Een trui kost € 19.

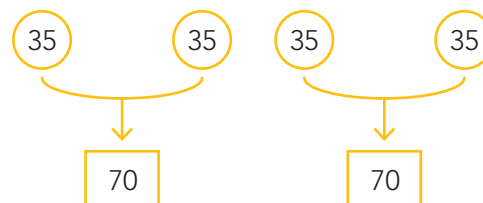
Marlon koopt 3 truien.

Hoeveel moet zij betalen?



som: $3 \times 19 = ?$ ik betaal: $3 \times € 20 \rightarrow € 60$
 te veel betaald: $3 \times € 1 \rightarrow € 3$
 ik krijg € 3 terug, die gaan af van de € 60

rekenen met teveel: $3 \times 19 = 3 \times 20 - 3 \times 1 = 60 - 3 = 57$
 antwoord: € 57

halveren en verdubbelen

$$4 \times 35 = 2 \times 70 = 140$$

1**Reken uit in je schrift.****S** Met splitsen en met teveel, maak alle sommen.**F** Met splitsen, maak alleen het linkerrijtje.

Schrijf zelf de hulpsommen op.

$$4 \times 27 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times 48 = \dots\dots\dots$$

$$2 \times 73 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 29 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 36 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 39 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times 24 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 58 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 33 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 78 = \dots\dots\dots$$

$$7 \times 74 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 69 = \dots\dots\dots$$

2**Reken uit in je schrift.****S** met halveren en verdubbelen**F** met splitsen

Schrijf zelf de hulpsommen op.

$$6 \times 35 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 45 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 25 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 15 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 35 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 15 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 45 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 55 = \dots\dots\dots$$

GA VERDER →



3

Reken uit met rekenen met teveel of met splitsen.

Laat zien hoe je rekent.

S Met splitsen en met teveel, maak alle sommen.**F** Met splitsen, maak alleen het linkerrijtje.

$$6 \times 24 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 48 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 36 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times 58 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 62 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 38 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 33 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times 78 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 96 = \dots\dots\dots$$

$$7 \times 68 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times 87 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 78 = \dots\dots\dots$$

4

Reken uit met splitsen.

Laat zien hoe je rekent.

$$8 \times 93 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 67 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 36 = \dots\dots\dots$$

$$7 \times 63 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 46 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 57 = \dots\dots\dots$$



5

Reken uit met halveren en verdubbelen of splitsen.

Laat zien hoe je rekt.

S met halveren en verdubbelen

F met splitsen

$$6 \times 25 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 15 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 45 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 25 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 35 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 35 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 15 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 75 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 75 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 25 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 45 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 55 = \dots\dots\dots$$

6

S Reken uit met rekenen met teveel.

Laat zien hoe je rekt.

$$6 \times 29 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 38 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 79 = \dots\dots\dots$$

KIJK TERUG

F Bedenk zelf een keersom die je uitrekt met splitsen.

S Bedenk ook een keersom die je uitrekt met halveren en verdubbelen of met rekenen met teveel.

rekenen met teveel:

halveren en verdubbelen:

splitsen:

DOEL 1

1

Reken uit met rijgen of splitsen in je schrift.

$370 + 260 = \dots\dots\dots$

$643 + 245 = \dots\dots\dots$

$334 + 434 = \dots\dots\dots$

$425 + 38 = \dots\dots\dots$

$512 + 235 = \dots\dots\dots$

$218 + 26 = \dots\dots\dots$

$285 + 70 = \dots\dots\dots$

$763 + 236 = \dots\dots\dots$

$380 + 52 = \dots\dots\dots$

$428 + 362 = \dots\dots\dots$

$452 + 523 = \dots\dots\dots$

$637 + 54 = \dots\dots\dots$

2

Kruis de sommen aan waarbij je rekent met aanvullen.

Reken alleen die sommen uit.

☐ $902 - 898 = \dots\dots\dots$

☐ $635 - 628 = \dots\dots\dots$

☐ $832 - 603 = \dots\dots\dots$

☐ $739 - 541 = \dots\dots\dots$

☐ $410 - 398 = \dots\dots\dots$

☐ $905 - 899 = \dots\dots\dots$

3

Welke som hoort erbij?

Laat zien hoe je rekent.

som: $599 - 195 = ?$

antwoord: $\dots\dots\dots$ $\dots\dots\dots$ $\dots\dots\dots$ Twee nachten Londen
van € 599,-nu met
€195,-
korting

TUSSENSTAND

Kun je nu optellen tot en met 1000 met de strategie rijgen bij sommen als $486 + 50$ en $126 + 38$?Kun je nu optellen tot en met 1000 met de strategie splitsen bij sommen als $435 + 220$ en $435 + 224$?Kun je nu aftrekken tot en met 1000 met de strategie rijgen bij sommen als $434 - 70$ in maximaal 2 sprongen?Kun je nu aftrekken tot en met 1000 met de strategie aanvullen bij sommen als $405 - 397$?

DOEL 2

1

Reken uit met splitsen.

Laat zien hoe je rekt.

$$6 \times 37 =$$

$$7 \times 28 =$$

$$4 \times 57 =$$

$$64 \times 3 = \text{omkeren} \times =$$

$$36 \times 8 = \text{omkeren} \times =$$

2



Welke som hoort erbij?

Reken uit in je schrift.



€ 35,-

Achmed koopt 4 shirts.
Hoeveel moet hij betalen?

som:

antwoord:

Murat koopt 6 shirts.
Hoeveel moet hij betalen?

som:

antwoord:

Sarina koopt 8 shirts.
Hoeveel moet zij betalen?

som:

antwoord:

3

S

Welke som hoort erbij?

Reken uit in je schrift.

1 hond weegt ongeveer 19 kilogram.
1 kat weegt ongeveer 6 kilogram. Hoeveel
wegen 6 honden en 6 katten samen?

som:

antwoord:

1 T-shirt kost € 19,-.
Tine koopt 2 shirts en Sep koopt er 4.
Hoeveel betalen ze samen?

som:

antwoord:

TUSSENSTAND

Kun je nu sommen als 4×67 en 67×4 uitrekenen met de basisstrategie splitsen?



S Kun je nu sommen als 4×69 uitrekenen met de variastrategie rekenen met teveel?



S Kun je nu sommen als 4×35 uitrekenen met de variastrategie halveren en verdubbelen?



DOEL 3

- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als $42 : 3$ en $72 : 3$ met de basisstrategie: splitsen (ook bij verhalen).

HULP

$$\begin{array}{r} 72 : 3 = ? \\ \underline{60} \quad 12 \end{array}$$

stap 1: Kun je 10×3 afhalen van 72? Ja → verder kijken

Kun je 20×3 afhalen van 72? Ja → verder kijken

Kun je 30×3 afhalen van 72? Nee → Wel 20×3 , maar 30×3 lukt niet.

stap 2: Maak de splitsing. → 20×3 eraf, dat is 60.

Nog 12 over om te delen. 72 splitsen in 60 en 12.

stap 3: hulpsommen: $60 : 3 = 20$ en $12 : 3 = 4$

stap 4: antwoord: $20 + 4 = 24$

1

Welke som hoort erbij?

Reken uit met splitsen. Schrijf de splitsing en de hulpsommen op.

Er gaan 3 tennisballen in een blik.
Hoeveel blikken kun je vullen?



som: $\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ \underline{} \end{array}$

hulpsommen: $\dots\dots\dots$

antwoord: $\dots\dots\dots$

2

Reken uit.

Schrijf de splitsing en de hulpsommen op.

$$\begin{array}{r} 76 : 4 = \dots\dots\dots \\ \underline{} \end{array}$$

hulpsommen: $\dots\dots\dots$

$$\begin{array}{r} 130 : 5 = \dots\dots\dots \\ \underline{} \end{array}$$

hulpsommen: $\dots\dots\dots$

$$\begin{array}{r} 92 : 4 = \dots\dots\dots \\ \underline{} \end{array}$$

hulpsommen: $\dots\dots\dots$

$$\begin{array}{r} 84 : 7 = \dots\dots\dots \\ \underline{} \end{array}$$

hulpsommen: $\dots\dots\dots$



3

Welke som hoort erbij?

Vul de tabel in.

Er gaan 6 broodjes in een zak.
Hoeveel zakken kun je vullen?



aantal broodjes	deelsom	hulpsommen	aantal zakken
78 broodjes	$78 : 6 = ?$	$60 : 6 = 10$ en $18 : 6 = 3$	
66 broodjes			
90 broodjes			
96 broodjes			
108 broodjes			

4

Splits en reken uit.

$$65 : 5 = \dots\dots$$

.....

$$28 : 2 = \dots\dots$$

.....

$$52 : 4 = \dots\dots$$

.....

$$96 : 8 = \dots\dots$$

.....

$$84 : 6 = \dots\dots$$

.....

$$70 : 5 = \dots\dots$$

.....

$$57 : 3 = \dots\dots$$

.....

$$108 : 6 = \dots\dots$$

.....

$$39 : 3 = \dots\dots$$

.....

$$60 : 4 = \dots\dots$$

.....

$$45 : 3 = \dots\dots$$

.....

$$84 : 7 = \dots\dots$$

.....

$$99 : 9 = \dots\dots$$

.....

$$90 : 6 = \dots\dots$$

.....

$$72 : 4 = \dots\dots$$

.....

$$120 : 8 = \dots\dots$$

.....

GA VERDER →



5

Splits en reken uit.

Teken zelf het splitsdakje. Schrijf de splitsing erbij.

$$90 : 5 = \dots\dots$$

$$72 : 4 = \dots\dots$$

$$108 : 6 = \dots\dots$$

$$104 : 8 = \dots\dots$$

$$105 : 7 = \dots\dots$$

$$64 : 4 = \dots\dots$$

$$200 : 8 = \dots\dots$$

$$135 : 5 = \dots\dots$$

$$84 : 3 = \dots\dots$$

hulpsommen:

hulpsommen:

hulpsommen:

.....

.....

.....

$$243 : 9 = \dots\dots$$

$$189 : 7 = \dots\dots$$

$$208 : 8 = \dots\dots$$

hulpsommen:

hulpsommen:

hulpsommen:

.....

.....

.....

6

Splits en reken uit.

Je mag een splitsdakje met de splitsing tekenen.

$$70 : 5 = \dots\dots$$

$$96 : 8 = \dots\dots$$

$$75 : 3 = \dots\dots$$

$$58 : 2 = \dots\dots$$

$$84 : 4 = \dots\dots$$

$$96 : 6 = \dots\dots$$

$$171 : 9 = \dots\dots$$

$$81 : 3 = \dots\dots$$

$$76 : 4 = \dots\dots$$

$$192 : 8 = \dots\dots$$

$$112 : 7 = \dots\dots$$

$$108 : 9 = \dots\dots$$

KIJK TERUG

$$52 : 4 = \dots\dots$$

Hoe reken je dat uit?

.....

DOEL 3

- Je herhaalt het uitrekenen van sommen als $42 : 3$ en $72 : 3$ met de basisstrategie: splitsen (ook bij verhalen).

HULP

$$72 : 3 = ?$$

$$\begin{array}{r} \text{ } \\ \text{ } \end{array} \begin{array}{r} 60 \\ 12 \end{array}$$

stap 1: Kun je 10×3 afhalen van 72? Ja → verder kijken

Kun je 20×3 afhalen van 72? Ja → verder kijken

Kun je 30×3 afhalen van 72? Nee → Wel 20×3 , maar 30×3 lukt niet.

stap 2: Maak de splitsing. → 20×3 eraf, dat is 60.

Nog 12 over om te delen. 72 splitsen in 60 en 12.

stap 3: hulpsommen: $60 : 3 = 20$ en $12 : 3 = 4$

stap 4: antwoord: $20 + 4 = 24$

1

Kruis de sommen aan die je uitrekent met splitsen.

Je hoeft de sommen niet uit te rekenen.

☐ $44 : 4 =$

☐ $81 : 9 =$

☐ $80 : 5 =$

☐ $72 : 6 =$

☐ $42 : 6 =$

☐ $51 : 3 =$

☐ $54 : 3 =$

☐ $64 : 8 =$

☐ $54 : 6 =$

☐ $64 : 4 =$

☐ $48 : 4 =$

☐ $56 : 7 =$

2

Splits en reken uit.

Teken zelf het splitsdakje. Schrijf de splitsing erbij.

$$162 : 6 = \dots\dots$$

$$96 : 6 = \dots\dots$$

$$72 : 6 = \dots\dots$$

$$225 : 9 = \dots\dots$$

3 Welke som hoort erbij? Splits en reken uit.

Teken zelf het splitsdakje. Schrijf de splitsing erbij.

Op elk blad passen 4 foto's.
Hoeveel bladen kun je vol plakken?



56 foto's
Hoeveel bladen vol?

som: $56 : \underline{\quad}$
.....

Er zijn bladen vol.

60 foto's
Hoeveel bladen vol?

som: $60 : \underline{\quad}$

Er zijn bladen vol.

76 foto's
Hoeveel bladen vol?

som: $76 : \underline{\quad}$

Er zijn bladen vol.

48 foto's
Hoeveel bladen vol?

som: $48 : \underline{\quad}$

Er zijn bladen vol.

72 foto's
Hoeveel bladen vol?

som: $72 : \underline{\quad}$

Er zijn bladen vol.

52 foto's
Hoeveel bladen vol?

som: $52 : \underline{\quad}$

Er zijn bladen vol.

4

Splits en reken uit.

$$90 : 6 = \underline{\quad}$$

.....

$$60 : 5 = \underline{\quad}$$

.....

$$112 : 8 = \underline{\quad}$$

.....

$$70 : 5 = \underline{\quad}$$

.....

$$119 : 7 = \underline{\quad}$$

.....

$$56 : 4 = \underline{\quad}$$

.....

$$57 : 3 = \underline{\quad}$$

.....

$$78 : 6 = \underline{\quad}$$

.....

$$144 : 8 = \underline{\quad}$$

.....

$$75 : 5 = \underline{\quad}$$

.....

$$54 : 3 = \underline{\quad}$$

.....

$$108 : 6 = \underline{\quad}$$

.....



5



Hoeveel bladen kun je vol plakken?

Op elk blad passen 8 foto's. Splits en reken uit in je schrift.

200 foto's
Hoeveel bladen vol?

Er zijn bladen vol.

96 foto's
Hoeveel bladen vol?

Er zijn bladen vol.

216 foto's
Hoeveel bladen vol?

Er zijn bladen vol.

104 foto's
Hoeveel bladen vol?

Er zijn bladen vol.

208 foto's
Hoeveel bladen vol?

Er zijn bladen vol.

152 foto's
Hoeveel bladen vol?

Er zijn bladen vol.

6



Welke som hoort erbij?

Bedenk de som en reken uit.

5 kinderen verdelen 80 stickers.
Hoeveel stickers krijgt ieder?

som:

Ieder krijgt stickers.

8 kinderen verdelen 184 stickers.
Hoeveel stickers krijgt ieder?

som:

Ieder krijgt stickers.

6 kinderen verdelen 168 stickers.
Hoeveel stickers krijgt ieder?

som:

Ieder krijgt stickers.

7 kinderen verdelen 91 stickers.
Hoeveel stickers krijgt ieder?

som:

Ieder krijgt stickers.

4 kinderen verdelen 108 stickers.
Hoeveel stickers krijgt ieder?

som:

Ieder krijgt stickers.

9 kinderen verdelen 153 stickers.
Hoeveel stickers krijgt ieder?

som:

Ieder krijgt stickers.

KIJK TERUG

$$48 : 3 = \dots\dots\dots$$

Hoe kun je zien dat je deze som moet uitrekenen met splitsen?

.....

DOEL 4

- Je herhaalt 5, 10 en 15 minuten voor en over een heel uur aflezen en aangeven op een klok met wijzers en een digitale klok.

HULP



14:50

10 minuten
voor 3

14:55

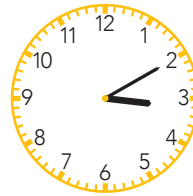
5 minuten
voor 3

15:00

3 uur



15:05

5 minuten
over 3

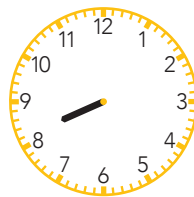
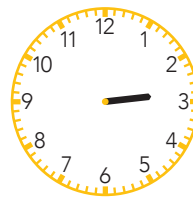
15:10

10 minuten
over 3

1

Hoe laat is het?

Teken de grote wijzer en vul de tijd in.

10 minuten
voor5 minuten
over15 minuten
voor10 minuten
over5 minuten
voor

2

Hoe laat is het?

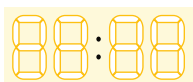
Vul eerst de tijd in woorden in en vul dan de andere digitale tijd in.

07:55

..... minuten

voor | over

..... uur

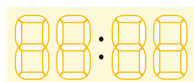


16:05

..... minuten

voor | over

..... uur

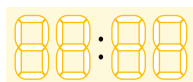


20:50

..... minuten

voor | over

..... uur

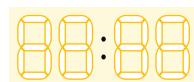


11:45

..... minuten

voor | over

..... uur

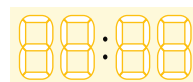


06:10

..... minuten

voor | over

..... uur



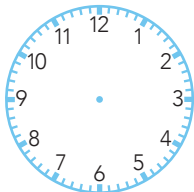


3

Hoe laat is het?

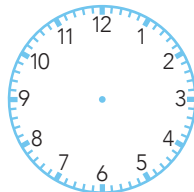
Teken de wijzers en vul de tijd in.

09:15



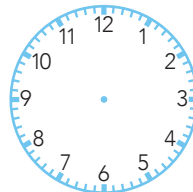
15 minuten over

09:10



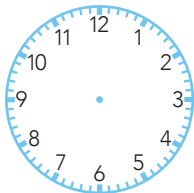
10 minuten over

09:05



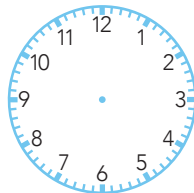
5 minuten over

08:55



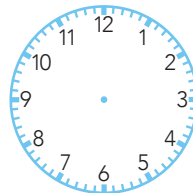
5 minuten voor

08:50



10 minuten voor

08:45



15 minuten voor

4

Geef de tijden die bij elkaar horen dezelfde kleur.

17:05

15:15

17:55

22:10

05:50

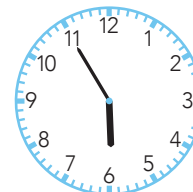
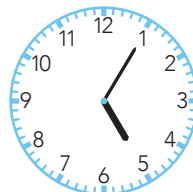
5 voor 6

5 over 5

10 voor 6

kwart over 3

10 over 10



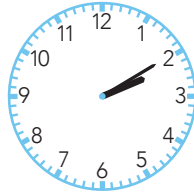
GA VERDER →



5 s Hoe laat is het?



Het is **voor** | **over**



Het is **voor** | **over**



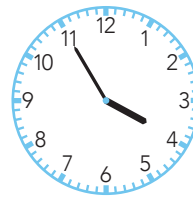
Het is **voor** | **over**



Het is **voor** | **over**



Het is **voor** | **over**

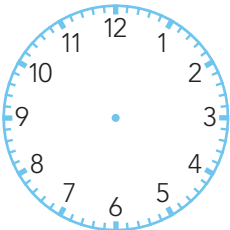


Het is **voor** | **over**

6 s Hoe laat is het?

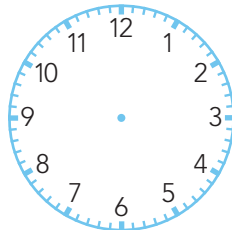
Vul ook in: nacht, ochtend, middag of avond.

23:05



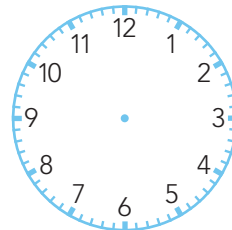
Het is **voor** | **over** in
de

02:50



Het is **voor** | **over** in
de

15:55



Het is **voor** | **over** in
de

KIJK TERUG

Welke tijden vind je makkelijk en welke tijden vind je lastig?

bij de digitale klok:

makkelijke tijd:

lastige tijd:

Ik vind de digitale klok / klok met wijzers makkelijker.

bij de klok met wijzers:

makkelijke tijd:

lastige tijd:

DOEL 4

- Je herhaalt 5, 10 en 15 minuten voor en over een half uur aflezen en aangeven op een klok met wijzers en een digitale klok.

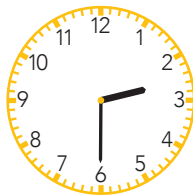
HULP



14:20

10 minuten
voor half 3

14:25

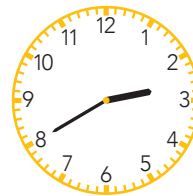
5 minuten
voor half 3

14:30

half 3



14:35

5 minuten
over half 3

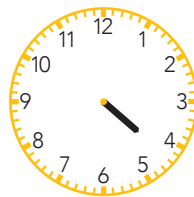
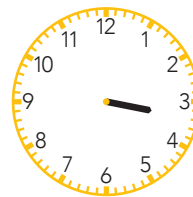
14:40

10 minuten
over half 3

1

Hoe laat is het?

Teken de grote wijzer en vul de tijd in.

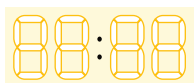
10 minuten
over half5 minuten
voor half5 minuten
over half10 minuten
voor half5 minuten
voor half

2

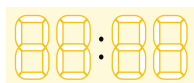
Hoe laat is het?

Vul eerst de tijd in woorden in en vul dan de andere digitale tijd in.

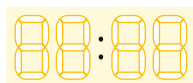
15:25

..... minuten
voor | over
half

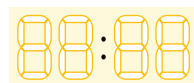
07:35

..... minuten
voor | over
half

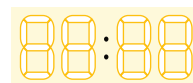
22:40

..... minuten
voor | over
half

20:20

..... minuten
voor | over
half

03:35

..... minuten
voor | over
half

GA VERDER →

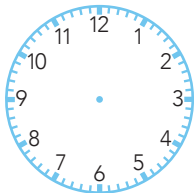


3

Hoe laat is het?

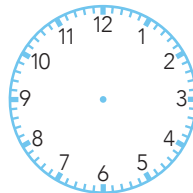
Teken de wijzers en vul de tijd in.

09:20



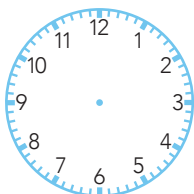
10 minuten voor half

07:25



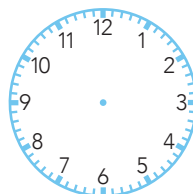
5 minuten voor half

08:40



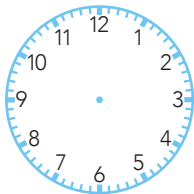
10 minuten over half

06:25



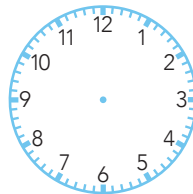
5 minuten voor half

03:35



5 minuten over half

10:35



5 minuten over half

4

Geef de tijden die bij elkaar horen dezelfde kleur.

12:35

04:40

21:20

00:20

02:25

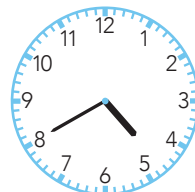
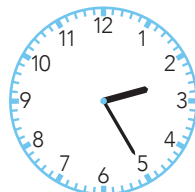
10 voor half 10

5 voor half 3

10 voor half 1

5 over half 1

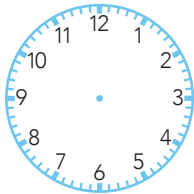
10 over half 5



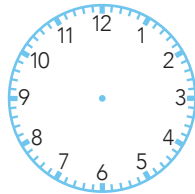


5 s Hoe laat is het?

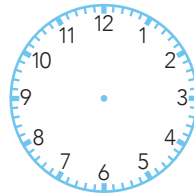
Teken de wijzers.



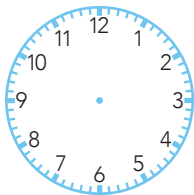
Het is 10 voor half 12.



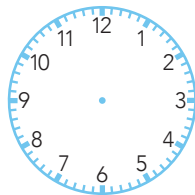
Het is 10 over half 4.



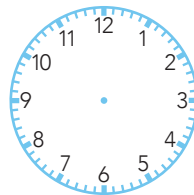
Het is 5 over half 6.



Het is 5 over half 7.



Het is 10 voor half 9.



Het is 5 voor half 8.

6 s Hoe laat is het?

Zet de klok steeds 1 uur en 5 minuten later.

00:00



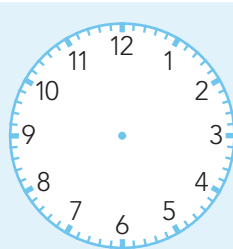
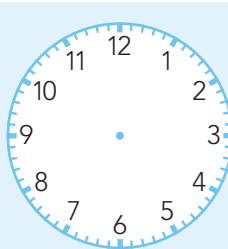
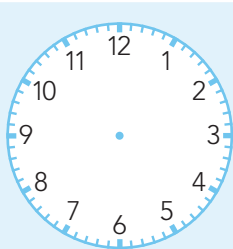
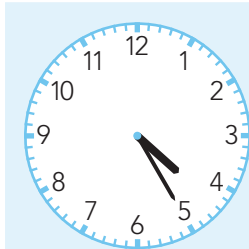
00:00



00:00



00:00

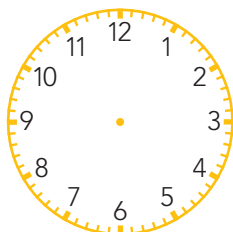


KIJK TERUG

Kies een tijd tussen kwart over en kwart voor een heel uur.
Schrijf de tijd 4 keer op een andere manier op.

Het is minuten

voor | over



dagdeel:

nacht | ochtend

dagdeel:

middag | avond

1

Kruis de sommen aan die je uitrekent met splitsen.

Je hoeft de sommen niet uit te rekenen.

☐ $48 : 6 =$

☐ $90 : 9 =$

☐ $56 : 4 =$

☐ $45 : 9 =$

☐ $48 : 3 =$

☐ $90 : 6 =$

☐ $56 : 7 =$

☐ $45 : 3 =$

☐ $48 : 4 =$

☐ $90 : 5 =$

☐ $56 : 8 =$

☐ $45 : 5 =$

2

Splits en reken uit.

Teken zelf het splitsdakje. Schrijf de splitsing erbij.

$135 : 5 = \dots\dots\dots$

$48 : 3 = \dots\dots\dots$

$198 : 9 = \dots\dots\dots$

$128 : 8 = \dots\dots\dots$

$108 : 6 = \dots\dots\dots$

$80 : 4 = \dots\dots\dots$

$119 : 7 = \dots\dots\dots$

$138 : 6 = \dots\dots\dots$

$168 : 7 = \dots\dots\dots$

$110 : 5 = \dots\dots\dots$

$64 : 4 = \dots\dots\dots$

$144 : 9 = \dots\dots\dots$

3

Welke som hoort erbij? Reken uit.

Teken zelf het splitsdakje. Schrijf de splitsing erbij.

Samir heeft 116 plaatjes gespaard.

Er zitten 4 plaatjes in 1 zakje.

Hoeveel zakjes zijn dat?

som:

Het zijn zakjes.

Er gaan 153 plaatjes in een album.

Op 1 bladzijde gaan 9 plaatjes.

Hoeveel bladzijden heeft het album?

som:

Er zijn bladzijden.

Juf Ank heeft 136 plaatjes.

Zij verdeelt ze over 8 kinderen.

Hoeveel plaatjes krijgt ieder kind?

som:

Ieder kind krijgt plaatjes.

Dirk verpakt 176 koeken in dozen.

In 1 doos doet hij 8 koeken.

Hoeveel dozen maakt hij vol?

som:

Dat zijn volle dozen.

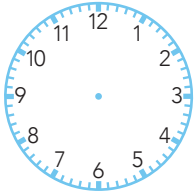
TUSSENSTANDKun je nu sommen als $42 : 3$ en $72 : 3$ uitrekenen met de strategie splitsen?

DOEL 4

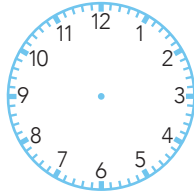
1

Hoe laat is het?

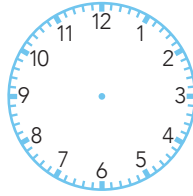
Teken de wijzers.



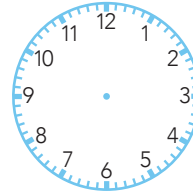
Het is 10
over half 12.



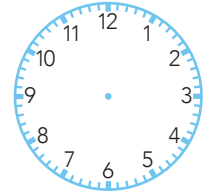
Het is 5 voor 3.



Het is 10
voor half 2.



Het is 10
over 7.



Het is 5
voor half 8.

2

Hoe laat is het?

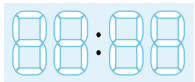
Vul eerst de tijd in woorden in en vul dan de andere digitale tijd in.

13:55

..... minuten

voor | over

.....

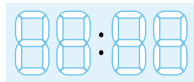


08:40

..... minuten

voor | over

.....

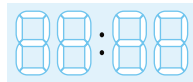


22:10

..... minuten

voor | over

.....

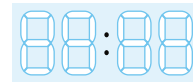


16:25

..... minuten

voor | over

.....

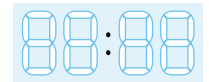


00:35

..... minuten

voor | over

.....



3

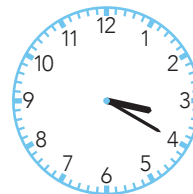
Wat hoort bij elkaar?

Geef de 4 tijden die bij elkaar horen dezelfde kleur.

8:25

10 voor half 4

17:55



15:20

23:45

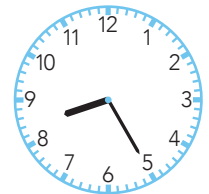
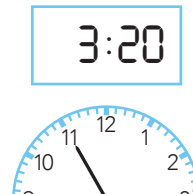
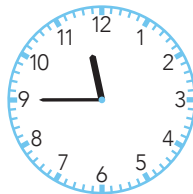
0:05

20:25

5:55

5 voor 6

5 voor half 9



12:05

kwart voor 12

5 over 12



11:45

TUSSENSTAND

Kun je van een klok met wijzers en van een digitale klok tijden als 5, 10 en 15 minuten voor en over een heel en een half uur aflezen?



Kun je de wijzers van een klok en een digitale klok zetten op een tijd die je genoemd wordt?



REALISATIE

Projectgroep Malmberg b.v.
PPMP Prepress

ONTWERP

Studio Panter

VORMGEVING

Pointer grafische vormgeving

ILLUSTRATIES

Pepijn Berghout
Ed van Brummen
Jelle Gijsberts
Coen Hamelink
Jan Heylen
Joop Lucas
André Snoei

FOTO'S

Shutterstock

Pluspunt 4.1
Eerste oplage
ISBN 978 94 020 8959 2

MALMBERG



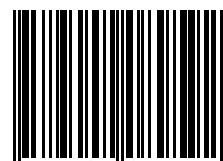
©2025 Malmberg 's-Hertogenbosch. Alle rechten voorbehouden. Geen tekst- en datamining toegestaan. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

+PLUS PUNT



Versie 4.1

ISBN 978-94-020-8959-2



9 789402 089592

608183-01

MALMBERG